

Audiència. Benet XVI parla de l'oració

El Sant Pare comença una sèrie nova de catequesi sobre l'oració. Us n'oferim la primera, en què posa alguns exemples de pregària presents en cultures antigues.

03/05/2011

Estimats germans i germanes,

Avui vull començar una sèrie nova de catequesi. Després de les catequesis sobre els Pares de l'Església, sobre els grans teòlegs de

l'Edat Mitjana, i sobre les grans dones, ara vull triar un tema que ens interessa molt a tots: és el tema de la pregària, de manera específica de la cristiana, és a dir, l'oració que Jesús ens va ensenyar i que l'Església segueix ensenyant-nos. De fet, és en Jesús en qui l'home es fa capaç d'unir-se a Déu amb la profunditat i la intimitat de la relació de paternitat i de filiació. Per això, juntament amb els primers deixebles, ens adrecem amb humil confiança al Mestre i li demanem: «Senyor, ensenya'ns a pregar» (Lc 11, 1).

En les properes catequesis, acudint a les fonts de la Sagrada Escripura, la gran tradició dels Pares de l'Església, dels mestres d'espiritualitat i de la litúrgia, volem aprendre a viure encara més intensament la nostra relació amb el Senyor, gairebé una “escola de pregària”. En efecte, sabem bé que l'oració no s'ha de donar per descomptada: cal

aprendre a pregar, gairebé adquirint sempre de nou aquest art; fins i tot aquells que van molt avançats en la vida espiritual senten sempre la necessitat d'entrar a l'escola de Jesús per aprendre a pregar amb autenticitat. La primera lliçó ens la dóna el Senyor amb el seu exemple. Els Evangelis ens descriuen Jesús en diàleg íntim i constant amb el Pare: és una comunió profunda d'aquell que va venir al món no per fer la seva voluntat, sinó la del Pare que el va enviar per a la salvació de l'home.

En aquesta primera catequesi, com a introducció, vull proposar alguns exemples de pregària presents en les antigues cultures, per posar en relleu com, pràcticament sempre i per tot arreu, s'han adreçat a Déu.

Començo per l'antic Egipte, com a exemple. Allí un home cec, demanant a la divinitat que li restituís la vista, testimonia una cosa universalment

humana, com és la pura i senzilla
pregària de petició feta per qui es
troba enmig del sofriment, i aquest
home diu: «El meu cor desitja
veure't... Tu que m'has fet veure les
tenebres, crea la llum per a mi. Que
jo et vegi. S'inclini vers meu el teu
rostre estimat»(A. Barucq – F.
Daumas, *Hymnes et prières de
l'Égypte ancienne*, París 1980, trad. it.
a Preghiere dell'umanità, Brescia
1993, p. 30). «Que jo et vegi»: heus ací
el nucli de la pregària.

En les religions de Mesopotàmia
dominava un sentit de culpa arcaic i
paralitzador, el qual no tenia
esperança de rescat i alliberament
per part de Déu. Així podem apreciar
aquesta súplica d'un creient
d'aquells antics cultes, que diu així:
«Oh Déu, que ets indulgent fins i tot
en la culpa més greu, absol el meu
pecat ... Mira, Senyor, el teu servent
esgotat, i bufa el teu alè sobre d'ell:
perdona'l sense dilació. Alleugera el

teu càstig sever. Fes que jo, alliberat dels llaços, torni a respirar; trenca la meva cadena, allibera'm dels lligams »(M.-J. Seux, *Hymnes et Prières aux Dieux de Babylone et d'Assyrie*, París 1976, trad. It. a *Preghiere dell'umanità*, op. cit., p. 37). Aquestes expressions demostren que l'home, en la recerca de Déu, ha intuït, encara que sigui confusament, d'una banda la seva culpa i, de l'altra, aspectes de misericòrdia i de bondat divina.

En el si de la religió pagana de l'antiga Grècia es produeix una evolució molt significativa: les pregàries, encara que segueixen invocant l'ajuda divina per obtenir el favor celestial en totes les circumstàncies de la vida diària i per assolir beneficis materials, s'orienten progressivament vers peticions més desinteressades, que permeten l'home creient aprofundir en la seva relació amb Déu i ser millor. Per

exemple, el gran filòsof Plató fa seva una oració del seu mestre, Sòcrates, considerat amb raó un dels fundadors del pensament occidental. Sòcrates deia així: «Fes que jo sigui bell per dins, que jo consideri ric a qui és savi i que només tingui els diners que pot prendre i portar el savi. No demano més»(*Operi I. Fedre* 279c, trad. it. P. Pucci, Bari 1966). Voldria ser sobretot bell per dins i savi, i no ric de diners.

En aquestes excelsos obres mestres de la literatura de tots els temps que són les tragèdies gregues, encara avui, després de vint segles, llegides, meditates i representades, hom troba oracions que expressen el desig de conèixer a Déu i d'adorar-ne la majestat. Una d'elles diu així: «Oh Zeus, suport de la terra i que sobre la terra tens el seient, ésser inescrutable, qualsevol que tu siguis - i necessitat de la natura o ment dels homes-, a tu adreço les meves

súpriques. Ja que menes tot allò mortal d'acord amb la justícia per camins silenciosos»(Eurípides, *Les Troianes*, 884-886, trad. it. G.

Mancini, a *Preghiere dell'umanità*, op. cit., p. 54). Déu roman una mica ocult, i tot i així l'home coneix aquest Déu desconegut i parla a aquell que guia els camins de la terra.

També entre els romans, que van constituir el gran imperi on va néixer i es va difondre en gran part el cristianisme dels orígens, la pregària, tot i associada a una concepció utilitarista i fonamentalment vinculada a la petició de protecció divina sobre la vida de la comunitat civil, s'obre de vegades a invocacions admirables pel fervor de la pietat personal, que es transforma en lloança i acció de gràcies. Ho testifica un autor de l'Àfrica romana del segle II després de Crist, Apuleu. En els seus escrits manifesta la insatisfacció dels contemporanis respecte a la

religió tradicional i el desig d'una relació més autèntica amb Déu. En la seva obra mestra, titulada *les Metamorfosis*, un creient es dirigeix a una divinitat femenina amb aquestes paraules: «Tu sí ets santa, tu ets en tot temps salvadora de l'espècie humana, tu, en la teva generositat, prestes sempre ajuda als mortals; tu ofereixes als miserables en dificultats el dolç afecte que pot tenir una mare. Ni dia ni nit ni instant algun, per breu que sigui, passa sense que tu l'omplis dels teus beneficis» (Apuleu de Madaura, *Metamorfosis* IX, 25, trad. it. C. Annaratone, a *Preghiere dell'umanità*, op. cit., p. 79).

En aquest mateix temps, l'emperador Marc Aureli -que també era filòsof pensador de la condició humana- afirma la necessitat de pregar per establir una cooperació profitosa entre acció divina i acció humana. En la seva obra *Meditacions* escriu: «Qui

t'ha dit que els déus no ens ajuden fins i tot en allò que depèn de nosaltres? Comença, per tant, a pregar-los i veuràs» (*Dictionnaire de spiritualité XII / 2*, col. 2213). Aquest consell de l'emperador filòsof va ser posat en pràctica efectivament per innombrables generacions d'homes abans de Crist, demostrant així que la vida humana sense la pregària, que obre la nostra existència al misteri de Déu, està mancada de sentit i de referència. De fet, en tota oració s'expressa sempre la veritat de la criatura humana, que d'una banda experimenta debilitat i indigència, i per això demana ajuda al cel, i per una altra està dotada d'una dignitat extraordinària, perquè, preparant-se a acollir la Revelació divina, es descobreix capaç d'entrar en comunió amb Déu.

Estimats amics, en aquests exemples d'oracions de les diverses èpoques i civilitzacions hom constata la

consciència que té l'ésser humà de la seva condició de criatura i de la seva dependència d'altre superior a ell i font de tot bé. L'home de tots els temps resa perquè no pot menys de demanar quin és el sentit de l'existència, que roman fosca i descoratjadora si no es posa en relació amb el misteri de Déu i del seu disseny sobre el món. La vida humana és un entrellaçament de bé i mal, de sofriment immerescut i d'alegria i bellesa, que de manera espontània i irresistible ens impulsa a demanar a Déu aquella llum i aquella força interiors que ens socorrin a la terra i obrin una esperança que vagi més enllà dels confins de la mort. Les religions paganes són una invocació que des de la terra espera una paraula del cel. Un dels últims grans filòsofs pagans, que va viure ja en plena època cristiana, Procle de Constantinoble, dóna veu a aquesta espera, dient: «Inconoscible, ningú et

conté. Tot allò que pensem et pertany. De tu vénen els nostres mals i els nostres béns. De tu depenen tots els nostres anhels, oh Inefable, a qui les nostres ànimes senten present, elevant a tu un himne de silenci»(Hymni, ed. E. Vogt, Wiesbaden 1957, a *Preghiere dell'umanità*, op. cit., p. 61).

En els exemples d'oració de les diverses cultures, que hem considerat, podem veure un testimoniatge de la dimensió religiosa i del desig de Déu inscrit en el cor de tot home, que tenen l'acompliment i expressió plena en l'Antic i en el Nou Testament. La Revelació, en efecte, purifica i porta a la seva plenitud l'originari anhel de l'home vers Déu, oferint-li, en la pregària, la possibilitat d'una relació més profunda amb el Pare celestial.

A l'inici del nostre camí “a l'escola de l'oració”, demanem, doncs, al Senyor

que il·lumini la nostra ment i el nostre cor perquè la relació amb ell en la pregària sigui cada vegada més intensa, afectuosa i constant. Diguem-li una vegada més: «Senyor, ensenya'ns a pregar» (Lc 11, 1).

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/audiencia-
benet-xvi-parla-de-loracio/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/audiencia-benet-xvi-parla-de-loracio/) (15/08/2025)